

"לדורות"**סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל
שאלון לרישום קורות ניצולת/השואה**

אוסף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

את השאלון המלא נא לשלוח לדוא"ל: infovatikim@pmo.gov.il פרטים נוספים ושאלות בטלפון כוכבית *8840

נא למלא את הפרטים האישיים בנספח ולאשר בחתימתכם את פרסום הסיפור באתר.

יש לשלוח את הנספח בדואר: ת.ד. 10437 פתח תקווה 49003 או בפקס: 02-5605034

ניתן לסרוק את הנספח ולהעבירו בדוא"ל בצמוד לשאלון.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: נדן	שם פרטי: יכבד
------------------	------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: ירוסלביץ		בלועזית
שם פרטי איתו נולדתי: יוכבד		Yaroslawitz בלועזית Yocheved
שנתלידה:	מין:	ארץ לידה:
1933	נ	
שם פרטי ושם משפחה של האב: אריה ירוסלביץ		שם פרטי ושם נעורים של האם:רחל
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: פולין		ארץ המגורים:פולין
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)		מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ)		חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)
במידה והיית בגטו, ציין את שמו		בלועזית
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו		בלועזית
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:		תאריך השחרור:
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין מתי עד מתי		שנת עליה: 1943
		במידה ועלית באנייה, ציין את שמה

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים):

נא לכתוב בגוף ראשון

אני יוכבד ירוסלביץ נולדתי בשנת 1933 בפולין לאבא בשם אריה ולאיימא רחל היו לי גם אחים ואחיות אני זוכרת בתור ילדה שהמצב בבית היה קשה מאוד מכל הבחינות הילדות שלי הייתה עשוקה וקשה ביותר אני גם אחת מאותם ילדים שנקראים "ילדי טהרן" סיפור העלייה שלי נחשב לאחד מהמבצעים המפורסמים שעשו אז ארגוניי עליות הנוער והג'וינט היהודי. בשנת 1943

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

בזמן המלחמה בשנת 1940 כאשר הגרמנים כבר כבשו את פולין אני וכעוד 1000 ילדים ובסה"כ כ-300 אלף יהודים ברחנו מפולין מזרחה לכיוון ברית המועצות חלקנו נדדנו לכיוון סיביר חלקם הגיעו לרפובליקות הסובייטיות שבאסיה התיכונה ברעב וחסרי כל במחנות שונים. במסע הארוך ורב התלאות הזה איבדו אלפי ילדים את הוריהם.

שנקלעו לשטחה לצבא פולני (צבא אנדרס). הותרה יציאתם של כ-24,000 חיילים ופליטים פולנים, ומאפריל עד אוגוסט 1942 העבירו אותם דרך הים הכספי לטהרן שהייתה אז בשלטון בריטים. ביניהם היו כ-1,000 ילדים וכ-800 מבוגרים יהודים. כאמור היו רוב הילדים יתומים, ורק מיעוטם הגיעו עם הורה אחד ואפילו שניים. לחלקם היו הורים שנשארו בברית-המועצות ושמסרו אותם, כסיכוי אחרון להצילם, לבתי-יתומים פולניים שבהנהלת כמרים ונזירות, ובמסגרת בתי-היתומים הללו הגיעו לטהרן גם הילדים היהודים. בטהרן הקימו הפליטים היהודים המבוגרים בית-יתומים, בסיועה הפעיל של הקהילה היהודית. משהגיעה לארץ-ישראל הידיעה על בואם של הילדים היהודים לטהרן נשלחו מן הארץ שני שליחים של הסוכנות היהודית, ראובן שפר ואברהם זילברברג, ופתחו שם משרד ארץ-ישראלי. באוקטובר 1942 הגיעה לטהרן ציפורה שרתוק (רעייתו של משה שרתוק), לנהל עם קבוצת חלוצים שהגיעו בין הפליטים את בית-היתומים, שנקרא 'בית הילד היהודי'. אשרות כניסה לאיראן לא ניתנו לשליחים ארץ-ישראלים נוספים.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ (השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

בית-היתומים נוהל בתנאי מחסור חמור, בעיקר במזון, שהיה בו מחסור בכול איראן, ובמאמץ בלתי-פוסק להוציא עוד ילדים מידי הכמרים והנזירות. בינואר 1943, לאחר שהושגו רישיונות עלייה משלטונות המנדט ואוניה מן הרשויות הבריטיות שבאיראן, הפליגו הילדים ומלוויהם לקרצ'י (Karachi) שבהודו (היום בפקיסטן), משם לסואץ וב-18 בפברואר 1943 הגיעו ברכבת לארץ. מספרם היה 1,230, מהם 369 מבוגרים וכ-860 ילדים. בין הילדים היו 719 בלי הורים, והשאר, 142, עם הורה אחד או שניים. מרגע יציאתם מטהרן עורר מסעם התרגשות ביישוב, ולאורך מסלולה של הרכבת עד עתלית קיבלו את פני הבאים מאות ואלפים בקבלת-פנים חמה ונלהבת. פעילי 'עליות הנוער', ובראשם הנרייטה סולד וד"ר הנס בייט, השקיעו מאמץ רב בקליטתם, תחילה בעתלית, ואחר-כך ב-11 מחנות מעבר, ובהם החלימו והתאוששו משלוש שנות תלאות.

נא ספרי/י על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

ואולם, עם הגיענו לארץ התחולל ויכוח סוער וממושך בין הדתיים לזרמיהם ובין ההסתדרות וההתיישבות העובדת, בשאלה באיזה זרם של בתי-ספר יתחנכו הילדים. הוסכם שוועדות מיון תחלקנה אותם. לבסוף נשלחו 298 ילדים למוסדות חינוך חילוני כללי; 36 – למוסדות חינוך מסורתי, 288 – למזרחי, 38 – לאגודת ישראל, והשאר, 200 במספר, היו בני 14 ומעלה והחליטו בעצמם. גם 84 המדריכים שמינתה 'עליית הנוער' במחנות המעבר חולקו בהתאם: 11 מסורתיים, 28 מן המזרחי, שישה מן האגודה ו-39 חילונים. מן המחנה הועברו הילדים לחברות ילדים במשקים, למשפחות או לבתי-הבראה. 'ילדי טהרן', כפי שכוננו בארץ, היו בעיני היישוב קבוצת הניצולים הגדולה ביותר שהגיעה במהלך המלחמה, אף שהם לא ניצלו במישרין משטחי הכיבוש הנאצי.